

Republica Moldova

GUVERNUL

HOTĂRÂRE Nr. HG751/2011
din 05.10.2011

cu privire la aprobarea Programului de dezvoltare a gospodăririi apelor și a hidroameliorației în Republica Moldova pentru anii 2011-2020

Publicat : 14.10.2011 în MONITORUL OFICIAL Nr. 170-175 art. 830 Data intrării în vigoare

În scopul implementării Concepției politicii naționale în domeniul resurselor de apă, aprobate prin Hotărârea Parlamentului nr. 325-XV din 18 iulie 2003 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.191-195, art.761), cu modificările ulterioare, și pentru eficientizarea activității sectorului de gospodărire a apelor și hidroameliorației, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Programul de dezvoltare a gospodăririi apelor și a hidroameliorației în Republica Moldova pentru anii 2011-2020 (se anexează).

2. Ministerul Mediului:

în comun cu ministerele de resort și autoritățile administrației publice locale, vor întreprinde măsurile necesare pentru realizarea prevederilor Programului nominalizat;

va coordona realizarea Programului sus-numit;

va informa anual Guvernul, pînă la data de 15 aprilie, despre îndeplinirea Programului menționat.

3. Măsurile incluse în Program se vor implementa din contul și în limita alocațiilor prevăzute în acest scop în bugetul de stat.

4. Se abrogă Hotărârea Guvernului nr. 256 din 17 aprilie 2001 „Cu privire la reabilitarea sistemelor de irigare” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr. 46, art. 291).

PRIM-MINISTRU Vladimir FILAT

Contrasemnează:

Vice prim - ministru,

Ministrul economiei Valeriu Lazăr

Ministrul finanțelor Veaceslav Negruța

Ministrul mediului Gheorghe Șalaru

Ministrul agriculturii

și industriei alimentare Vasile Bumacov

Nr. 751 . Chișinău, 5 octombrie 2011.

Aprobat

PROGRAMUL

de dezvoltare a gospodăririi apelor și a hidroameliorației

în Republica Moldova pentru anii 2011-2020

Capitolul I

Situația actuală în domeniul gospodăririi apelor

și al hidroameliorației și formularea problemei

1. Condițiile naturale și starea actuală a domeniului vizat

Resursele de apă ale Republicii Moldova sînt concentrate în 3621 cursuri de apă cu lungimea totală de 16000 km, inclusiv râurile mari Nistru (652 km), Prut (695 km) și Răut (286 km), cu un volum total de apă mediu multianual de curgere de circa 13,6 km³ pe an.

Cele mai importante surse de apă sînt râurile transfrontaliere Nistru și Prut, care sînt folosite în comun cu țările vecine - Ucraina și România.

Volumul apelor de suprafață acumulate în aproape 4 mii bazine de apă constituie circa 1,32 mlrd. m³.

Teritoriul Republicii Moldova este afectat de secete periculoase (o dată în 3-4 ani), iar în zonele de sud - fiecare al doilea an.

Teritoriul republicii este supus proceselor de inundație și subinundație care au impact negativ asupra dezvoltării social-economice.

Managementul resurselor de apă este reglementat de Codul apelor al Republicii Moldova nr.1532-XII din 22 iunie 1993, Concepția politicii naționale în domeniul resurselor de apă, aprobată prin Hotărîrea Parlamentului nr.325-XV din 18 iulie 2003, Legea nr. 440-XIII din 27 aprilie 1995 cu privire la fișile de protecție a apelor, râurilor și bazinelor de apă, Legea nr.272-XIV din 10 februarie 1999 cu privire la apa potabilă, Legea serviciilor publice de gospodărie comunală nr.1402-XV din 24 octombrie 2002, Hotărîrea Guvernului nr.619 din 16 august 1994 „Despre reglementarea relațiilor din domeniul gospodăririi apelor și folosirea rațională a resurselor de apă în Republica Moldova” și Hotărîrea Guvernului nr.626 din 18 august 1994 „Privind aprobarea Regulamentului Cadastrului de Stat al Apelor”.

Conform datelor statistice cu privire la utilizarea apelor, în ultimii ani agenții economici au utilizat circa **1,0 mlrd. m³** de apă. Acest volum include apele subterane folosite în volum de 60 mil.m³ și apele de suprafață în volum de 870 mil.m³. La irigarea terenurilor se consumă un volum de apă de circa 50 mil m³.

Actualmente, nu se ține evidența infrastructurii fondului apelor. Pentru eficientizarea

deciziilor ce țin de gospodărirea apelor, este necesară crearea bazei de date informaționale și analitice privind patrimoniul hidrotehnic, utilizarea și evacuarea apei, irigarea și desecarea terenurilor.

În prezent, pierderile resurselor de apă constituie de la 20-30% la utilizarea apei pentru irigare pînă la 40-60% în cazul alimentării cu apă potabilă; aceste pierderi pot fi reduse considerabil prin implementarea unui sistem de gestionare complexă și eficientă a resurselor de apă.

Lungimea totală a digurilor de protecție pe râurile Nistru, Prut și pe alte râuri mici constituie 1014 km, acestea fiind deteriorate esențial. Digurile indicate protejează cca 95 mii ha și 93 de localități, cu o populație de peste 250 mii de persoane. Starea tehnică a digurilor de protecție anti-viitură este nesatisfăcătoare și necesită executarea de urgență a lucrărilor de restabilire.

Protecția împotriva inundației a localităților și a terenurilor agricole din luncile râurilor Nistru și Prut, precum și din luncile râurilor mici, se realizează prin construcția și menținerea într-o stare tehnică satisfăcătoare a digurilor de protecție anti-viitură.

O mare parte a digurilor de protecție în procesul exploatării au fost deteriorate de apele de viitură și necesită lucrări semnificative de rambliere și corectare pînă la cotele de nivel de proiect, întrucît reparația și întreținerea digurilor de protecție anti-viitură într-o stare tehnică conformă este parte componentă a exploatării acestora.

Sistemele de irigare sînt amplasate pe o suprafață de 144,6 mii ha. Transformările organizatorice, parcelarea terenurilor și privatizarea patrimoniului hidrotehnic au cauzat pierderea integrității și complexității sistemelor hidroameliorative, reducerea semnificativă a volumului de producție agricolă obținută pe terenurile irigate.

Echipamentul de irigare este distrus sau descompletat. Începînd cu anul 2002 agenții economici au inițiat procesul de renovare a echipamentului de irigare. Pînă în prezent au fost reparate și instalate circa 900 echipamente de irigare, sau 10-12% din numărul necesar. În prezent, la irigarea terenurilor se utilizează tehnica și utilajul de irigare importat, de aceea la întreprinderile de profil autohton ar fi binevenită confecționarea blocurilor-module pentru irigare în gospodăriile de fermieri.

Din suprafața totală ocupată de sistemele de irigare pe terenurile compacte, numai 124,3 mii ha, din punct de vedere economic, sînt propuse pentru reabilitare. Condiție obligatorie în extinderea suprafețelor de teren irigate este majorarea numărului de asociații ale utilizatorilor de apă și consolidarea terenurilor agricole parcelate.

În ultimii ani se dezvoltă în ritm sporit irigația mică, care poate fi extinsă pînă la circa 36 mii ha, în baza folosirii resurselor de apă din circa 400 bazine de apă, în care calitatea apei este adecvată pentru irigare.

Actualmente, lipsesc careva măsuri care ar încuraja extinderea suprafețelor irigate. Ca rezultat al tranziției la noile relații economice și al proceselor de privatizare, s-a redus considerabil suprafața terenurilor irigate, ceea ce a condiționat diminuarea producției globale agricole obținute pe aceste terenuri.

În anii 1970-1980, pe terenurile din luncile râurilor au fost construite sisteme de desecare cu o suprafață de 58,9 mii ha, care includ canale de desecare, colectoare și 34 de stații de desecare.

În urma exploatării îndelungate și nerespectării termenelor de curățare, pe o suprafață de cca 80% din total s-au înnămolit canalele, colectoarele și construcțiile de reglare, s-a mărit nivelul apelor freatice, fapt ce a condiționat degradarea particularităților hidrofizice ale solului și reducerea considerabilă a recoltei culturilor agricole.

Argumentarea științifică a procedeelor tehnologice de gospodărire a apelor, asigurarea cu recomandări practice pentru implementarea tehnologiilor avansate de irigare în condiții de subasigurare cu apă, precum și asigurarea cu specialiști de profil, sînt insuficiente.

În republică funcționează două hidrocentrale - Costești-Stîncă, construită în anul 1978 în componența Nodului hidrotehnic pe râul Prut, suprafața lacului de acumulare fiind de 53,9 km², și Dubăsari, construită în anul 1955 pe râul Nistru, suprafața lacului de acumulare fiind de 67,5 km², destinate producerii energiei electrice, alimentării cu apă pentru irigare și a industriei de procesare, precum și reglării debitelor de viitură.

Hidrocentralele, cu capacitatea 64 MW, acoperă 2,1% din necesarul țării în energie electrică.

Agenția „Apele Moldovei” asigură gestionarea resurselor de apă prin intermediul întreprinderilor subordonate și exercită funcțiile de ținere a regimului hidrologic al cursurilor de apă, exploatare a construcțiilor hidrotehnice, inclusiv a digurilor de protecție, a barajelor și construcțiilor de reglare, monitoring cantitativ al resurselor de apă, protecție a localităților și a terenurilor agricole împotriva inundațiilor.

În cadrul Agenției „Apele Moldovei” a fost creată Direcția bazinieră de gospodărire a apelor, a cărei sarcină primordială este evidența utilizării raționale a resurselor de apă și ținerea cadastrului fondului apelor, în aspect de bazin hidrografic.

2. Formularea problemei

Pornind de la situația reală creată în domeniul gospodăririi apelor și protecției localităților și terenurilor agricole împotriva inundațiilor, pot fi formulate următoarele probleme:

- 1)lipsa unui management eficient și stabil al resurselor de apă;
- 2)asigurarea nesatisfăcătoare cu apă de calitate, inclusiv cu apă tehnologică;
- 3)impactul negativ al efectelor distructive ale apelor;
- 4)reducerea semnificativă a suprafețelor hidroameliorate;
- 5)eficiență redusă a terenurilor irigate;

- 6) utilizarea irațională a resurselor de apă;
- 7) lipsa tehnicii performante pentru irigare;
- 8) lipsa bazei de date informaționale și analitice;
- 9) lipsa recomandărilor ce țin de procedeele tehnologice.

3. Pentru soluționarea problemelor identificate, a fost elaborat prezentul Program de dezvoltare a gospodăriei apelor și a hidroameliorației în Republica Moldova pentru anii 2011-2020 (în continuare - Program).

Capitolul II

Obiectivele specifice ale Programului

4. Obiectivele specifice ale Programului sînt următoarele:

1) crearea unui management eficient al resurselor de apă, armonizat cu standardele și normele Uniunii Europene privind normele tehnologice în domeniul gospodăririi apelor și managementul durabil al apelor de suprafață și subterane - pînă la finele anului 2013;

2) asigurarea populației și a economiei naționale cu apă de calitate corespunzătoare cerințelor normative în vigoare (conform Hotărîrii Guvernului nr.934 din 15 august 2007 „Cu privire la instituirea Sistemului informațional automatizat „Registrul de stat al apelor minerale naturale, potabile și băuturilor nealcoolice îmbuteliate”) - pînă la finele anului 2013;

3) asigurarea protecției împotriva inundației a 93 localități și 95 mii ha de teren agricol - pînă la finele anului 2017;

4) majorarea suprafețelor de teren irigat pînă la 300 mii ha, atît din contul celor reabilitate, cît și al celor construite noi - pînă la finele anului 2020;

5) sporirea randamentului producerii pe terenurile irigate la: culturile legumicole - pînă la 35 t/ha; la fructe - pînă la 15 t/ha; la sfecla de zahăr - pînă la 32 t/ha; la vițe de vie (soiuri de masă) - pînă la 12 t/ha și la vița de vie (soiuri tehnice) - pînă la 8 t/ha, prin menținerea nivelului minimal al umidității solului nu mai jos de 70% din capacitatea de cîmp pentru apă - pînă la finele anului 2020;

6) majorarea numărului de asociații ale utilizatorilor de apă pentru irigație, inclusiv prin consolidarea terenurilor agricole parcelate pînă la 32 unități - pînă la finele anului 2020;

7) organizarea producerii la întreprinderile autohtone de profil a 8 blocuri-module pentru irigare în gospodăriile de fermieri - pînă la finele anului 2014;

8) crearea bazei de date a sistemului informațional al fondului apelor privind patrimoniul hidrotehnic, utilizarea și evacuarea apei, irigarea și desecarea terenurilor, care vor servi drept temelie la luarea deciziilor - pînă la finele anului 2014;

9) argumentarea tehnico-științifică a proceselor tehnologice în domeniul gospodăririi apelor prin elaborarea a 3 recomandări tehnologice și asigurarea ramurii cu specialiști de profil în număr de 140 persoane - pînă la finele anului 2015.

Capitolul III

Acțiunile ce urmează a fi întreprinse în domeniul gospodăririi apelor și hidroameliorației și termenele de realizare a obiectivelor Programului

5. Programul va fi implementat pe etape, reieșind din nivelul de importanță a lucrărilor. La prima etapă (2011-2015) se preconizează implementarea gestionării resurselor de apă după principiul de bazin hidrografic, reabilitarea sistemelor de irigare pe terenurile consolidate și gruparea producătorilor agricoli în asociații ale utilizatorilor de apă pentru irigare, curățarea canalelor înnămolite și reparația digurilor de protecție antiiviitură, cu pericol sporit de inundație. Totalitatea de acțiuni care urmează a fi realizate pentru executarea prezentului Program se preconizează a fi conforme obiectivelor stabilite în capitolul II, inclusiv:

1) crearea și implementarea sistemului bazinier de gestionare a resurselor de apă și ajustarea cadrului normativ;

2) elaborarea și implementarea schemelor de utilizare în complex a resurselor de apă pînă în anul 2013;

3) calculul cotei de nivel a digului de protecție antiiviitură în temeiul studiului curbei suprafeței libere a cursului de apă și reparația digurilor de protecție antiiviitură, conform tabelului nr. 1;

Tabelul nr.1. Indicii privind reparația digurilor de protecție împotriva inundației

Bazinul hidrografic al râului	Total km/ mil. lei	Inclusiv în anii						
		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Prut	166	39	32	25	25	20	15	10
	180	45	44	23	23	19	15	11
Nistru	210	10	20	30	35	40	40	35
	90	29	8	9	10	12	12	10
Total	376	49	52	55	60	60	55	45
	270	74	52	32	33	31	27	21

4) majorarea suprafețelor de teren irigat pînă la 300 mii ha prin:

a) implementarea planului de construcție a sistemelor de irigare, conform indicilor prezentați în tabelul nr. 2.

Tabelul nr.2. Indicii privind construcția sistemelor de irigare

Indicii	Inclusiv pe anii										Total
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
Suprafața, mii ha	11,5	33,5	66,0	99,0	11,0	113,0	115,0	117,0	119,0	221,0	16,0
Costul estimativ al lucrărilor, mil.lei	1100	2260	6440	6660	8810	9960	11100	11250	11400	11540	8520

b) implementarea planului de reabilitare a sistemelor de irigare, conform indicilor prezentați în tabelul nr. 3.

Tabelul nr. 3. Indicii privind reabilitarea sistemelor de irigare

Indicii	Inclusiv pe anii										Total
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
Suprafața, mii. ha	2,0	3,0	5,0	5,0	14,6	15,2	17,2	18,2	19,2	20,2	121,6
Costul estimativ al lucrărilor, mil.lei	40	60	100	100	290	310	350	370	390	460	2470

c) conlucrarea cu autoritățile administrației publice locale și agenții economici privind finanțarea treptată a lucrărilor de reabilitare și construcție a sistemelor de irigare;

d) stimularea aplicării irigației prin alocarea mijloacelor bugetare pentru acoperirea parțială a cheltuielilor vizînd resursele energetice folosite la pomparea apei pentru irigare;

5) implementarea tehnologiilor moderne la irigarea și desecarea terenurilor agricole;

a) obținerea, în condiții de hidroameliorare a terenurilor agricole, a recoltelor stabile;

b) menținerea parametrilor optimi ai umidității solului și implementarea planului de curățare a canalelor de desecare, conform tabelului nr. 4.

Tabelul nr.4. Indicii privind curățarea canalelor și colectoarelor de desecare

Indicii	Inclusiv pe anii										Total
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
Suprafața mii ha	6,1	5,5	5,2	6,0	6,2	5,4	5,0	5,0	1,5	-	46,3
Costul lucrărilor mil.lei	7,9	8,5	8,4	8,7	8,9	7,2	6,3	6,3	2,1	-	64,3

6) majorarea numărului utilizatorilor de apă pentru irigație prin crearea asociațiilor

utilizatorilor de apă, consolidarea terenurilor agricole parcelate;

7) producerea la întreprinderile de profil din țară a blocurilor-module pentru irigare și organizarea unui poligon experimental de irigare înzestrat cu utilaj și echipament modern, pe baza tehnologiilor avansate;

8) crearea bazei de date informaționale și analitice privind patrimoniul hidrotehnic, utilizarea și evacuarea apei, irigarea și desecarea terenurilor. Aceste date vor servi drept temei la luarea deciziilor privind întreținerea și exploatarea obiectelor de gospodărire a apelor și ale hidroameliorației;

9) argumentarea tehnico-științifică și elaborarea recomandărilor în domeniul gospodăririi apelor vor contribui la:

a) elaborarea metodologiilor privind evaluarea utilizării raționale a resurselor de apă și reciclarea apelor uzate;

b) elaborarea metodelor de protecție eficientă a acumulărilor de apă împotriva înămolirii și a tehnologiilor de curățare de nămol a cuvetelor bazinelor de apă;

c) evaluarea energetică a proceselor tehnologice și implementarea utilajului modern, mașinilor de irigare prin aspersiune, instalațiilor de irigare prin picurare, a stațiilor de pompare, a utilajului hidromecanic cu consum redus de energie și apă;

d) elaborarea regimului de irigare a culturilor agricole în condiții de subasigurare cu apă de calitate;

e) pregătirea unui număr necesar de specialiști de profil la Universitatea Agrară de Stat din Moldova, conform tabelului nr. 5.

Tabelul nr.5. Indicii de pregătire a specialiștilor de ramură

Anii	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Total
Specialiști de ramură	110	110	110	112	112	115	115	115	220	221	1140
Perfecționarea cadrelor	880	880	880	880	880	1100	1100	1100	1150	1150	11000
Sursele financiare, mil lei	00,05	00,05	00,05	00,07	00,07	00,1	00,1	00,1	00,19	00,22	1,0

Capitolul IV

Responsabilii pentru implementarea Programului

6. Programul reprezintă un document de semnificație națională pentru dezvoltarea ramurii gospodăririi resurselor de apă și hidroameliorației în condițiile reale ale economiei de piață.

7. Obiectivul primordial al prezentului Program prevede crearea unor condiții adecvate pentru asigurarea securității alimentare a țării, care urmează a fi atins prin

următoarele activități ale autorităților responsabile:

Ministerele de resort inițiază un complex de măsuri care vor permite:

a) asigurarea reabilitării sistemelor de irigare rentabile și construcția unor noi sisteme de irigare, în limitele alocațiilor aprobate anual în bugetul de stat, granturilor, investițiilor străine și mijloacelor financiare proprii ale agenților economici;

b) stimularea aplicării irigației prin alocarea mijloacelor bugetare pentru recompensarea parțială a cheltuielilor suportate la pomparea apei;

Agenția „Apele Moldovei”:

a) asigură elaborarea și implementarea planurilor anuale de realizare a Programului;

b) asigură atragerea investițiilor străine, a granturilor și a mijloacelor financiare de la producătorii agricoli;

c) organizează și controlează exploatarea construcțiilor hidrotehnice ale sistemelor de irigare;

d) creează un parc de echipamente pentru irigare și completează cu echipament întreprinderile subordonate, care ulterior vor presta serviciile respective producătorilor agricoli;

e) întreține în stare tehnică conformă, în limitele alocațiilor aprobate anual în bugetul de stat, a stațiilor de pompare, a construcțiilor hidrotehnice și a apeductelor magistrale sub presiune ale sistemelor de irigare;

f) acordă asistență consultativă producătorilor agricoli care practică irigarea mică și încurajează fondarea asociațiilor utilizatorilor de apă;

g) exercită controlul stării tehnice a echipamentului de irigare, parametrilor hidrofizici ai solului pe terenurile irigate, ține evidența calității apei.

Capitolul V

Estimarea generală a costurilor

8. Conform calculelor estimative, necesarul total de investiții pentru dezvoltarea gospodăriei apelor și hidroameliorației în perioada 2011-2020 este de circa 11463,2 mil. lei.

9. Investițiile necesare pentru dezvoltarea gospodăriei apelor sînt următoarele:

1) majorarea suprafețelor de teren irigat pînă la 300 mii ha - 11,110 mil. lei;

2) curățarea canalelor de desecare - 64,3 mil.lei;

3) reparația digurilor de protecție antiiviitură - 270 mil.lei;

4) managementul resurselor de apă - 14,4 mil. lei

5) argumentări științifice - 4,5 mil.lei.

10. Finanțarea lucrărilor ce țin de extinderea suprafețelor de irigare și a celor desecate, reparația digurilor de protecție, în condițiile în care starea financiară a producătorilor agricoli este dificilă, trebuie completată prin atragerea surselor suplimentare.

11. Sursele financiare pentru realizarea Programului pot fi obținute din:

1) proiecte investiționale și fonduri nerambursabile de la Organizația privind Alimente și Agricultură a Organizației Națiunilor Unite, Comisia Europeană, Corporația „Provocările Mileniului”, SUA și de la alți donatori;

2) bugetul de stat - în limitele alocațiilor prevăzute;

3) capitalul privat;

4) alte surse legale.

12. Pe măsura realizării prezentului Program, finanțarea lucrărilor se va efectua din contul mijloacelor utilizatorilor de apă și al mijloacelor obținute de la prestarea serviciilor.

Capitolul VI

Rezultatele scontate

13. Realizarea prezentului Program va asigura:

1) în domeniul gospodăririi apelor:

a) utilizarea rațională a apei și asigurarea durabilă a economiei naționale cu apă;

b) evitarea inundațiilor prin evacuarea în regim de siguranță a apelor mari pe râurile transfrontaliere și interne;

c) ținerea bilanțului hidrologic în baza implementării principiului de bazin hidrografic;

d) ținerea Registrului patrimoniului hidrotehnic;

e) menținerea debitelor salubre și de servitute pe cursurile de apă;

f) protecția apelor împotriva poluării;

g) evitarea inundațiilor și subinundațiilor localităților și terenurilor agricole;

h) ajustarea actelor normative, a standardelor și a practicilor la cele ale Uniunii Europene;

2) în domeniul protecției împotriva impactului distructiv al apelor:

a) reparația și întreținerea în stare tehnică conformă a digurilor de protecție

antiviitură;

- b) valorificarea terenurilor inundabile și de luncă;
- c) asigurarea fiabilității digurilor de protecție antiviitură;
- d) evitarea influenței negative a inundațiilor asupra economiei naționale;

3) în domeniul hidroameliorației:

a) asigurarea unui sistem funcțional și stabil de irigare și desecare;

b) obținerea venitului scontat de pe terenurile irigate și desecate, în condițiile de implementare a complexului de tehnologii moderne, cifrat la circa 3,5-4 mld. lei, inclusiv de la producerea culturilor agricole (cartofi, legume, struguri de masă, fructe) – peste 30 mii lei la 1 ha;

c) crearea în gospodăriile agricole în anii 2011-2020 a circa 65-70 mii de noi locuri de muncă;

d) implicarea agenților economici care practică irigarea la sistemele de irigare centralizate în întreținerea și exploatarea acestora;

4) ca rezultat al colaborării internaționale, vor fi obținute următoarele privilegii:

a) monitorizarea și coordonarea cu organele de gospodărire a apelor a evacuării apelor de viitură pe râurile transfrontaliere;

b) exploatarea, în comun cu partea română, a Nodului hidrotehnic Costești-Stîncă, stabilirea regimului de evacuare a debitelor mari din lac și a graficului de producere a energiei electrice la centrala hidroenergetică și reglementarea captării apei din fluviul Prut pentru irigarea terenurilor din zona Bugeacului;

c) evitarea sau atenuarea consecințelor inundațiilor și realizarea evacuărilor ecologice și de viitură pe râurile Nistru și Prut.

Capitolul VII

Indicatorii de monitorizare și evaluare

14. Gospodărirea resurselor de apă, a digurilor antiviitură și a terenurilor hidroameliorate prevede următoarele:

- 1) suprafețe ale terenurilor agricole hidroameliorate – 300 mii ha;
- 2) suprafețe protejate de inundații – 95 mii ha;
- 3) volumul total de apă utilizat și evacuat în economia națională;
- 4) suprafețe ale sistemelor de irigare reabilite – 121,6 mii ha;

- 5) suprafețe ale sistemelor de irigare noi construite – 116 mii ha;
- 6) lungime de dig restabilit – 376 km;
- 7) număr al asociațiilor utilizatorilor de apă pentru irigație nou create – 32 unități;
- 8) numărul recomandărilor și numărul specialiștilor de profil, unități conform tabelului nr. 5

15. Armonizarea cadrului legislativ cu cel al Uniunii Europene (UE) prevede adaptarea actelor normative la condițiile UE.

16. Sursele informaționale și instrumentele de monitorizare sînt următoarele:

- 1) datele Biroului Național de Statistică;
- 2) datele Cadastrului funciar;
- 3) datele Cadastrului apelor;
- 4) dările de seamă tehnice, ca sursă de bază a informației complete privind starea și potențialul sectorului gospodăririi apelor;
- 5) materialele informative și analitice ale proiectelor finanțate de către instituții financiare internaționale.

Capitolul VIII

Proceduri de raportare și evaluare

17. Coordonarea realizării prezentului Program este pusă în sarcina Ministerului Mediului.

18. Evaluarea prezentului Program va avea un caracter sistematic, fiind desfășurată pe toată perioada de implementare, și va include elaborarea, în baza indicatorilor de progres, a rapoartelor anuale.

19. Ministerul Mediului anual, pînă la 15 aprilie, va informa Guvernul despre implementarea Programului .

20. Ministerul Mediului va asigura informarea publicului privind implementarea prezentului Program, precum și privind diseminarea informațiilor relevante partenerilor din țară și de peste hotare.

21. Planul privind realizarea Programului de dezvoltare a gospodăririi apelor și a hidroameliorației în Republica Moldova pentru anii 2011-2020 este prezentat în anexa la Program.

Anexă
la Programul de dezvoltare

PLANUL DE ACȚIUNI

privind realizarea Programului de dezvoltare a gospodăririi apelor

și a hidroameliorației în Republica Moldova pentru anii 2011-2020

Nr. d/o	Obiectivul	Denumirea acțiunii	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicatori de monitorizare	Mijloace financiare, mil.lei
1	2	3	4	5	6	7
I. Cadrul instituțional						
1.	Crearea unui management eficient al resurselor de apă armonizat cu standardele și normele Uniunii Europene privind normele tehnologice în domeniul gospodăririi apelor și managementul durabil al apelor de suprafață și subterane	Crearea și implementarea sistemului bazinier de gestionare a resurselor de apă și ajustarea cadrului normativ	2013	Ministerul Mediului, Agenția "Apele Moldovei"	Comitete de bazin create	Nu necesită acoperire financiară
II. Cadrul legislativ						
2.	Crearea unui management eficient al resurselor de apă armonizat cu standardele și normele Uniunii Europene privind normele tehnologice în domeniul gospodăririi apelor și managementul durabil al apelor de suprafață și subterane	2.1 Elaborarea Regulamentului privind folosința complexă a acumulărilor de apă pentru piscicultură și irigare	2013	Ministerul Mediului, Agenția "Apele Moldovei"	Act normativ elaborat	Nu necesită acoperire financiară

1	2	3	4	5	6	7
		2.2. Elaborarea proiectului de hotărîre a Guvernului „Cu privire la fondarea Registrului de stat al patrimoniului hidrotehnic”	2013	Ministerul Mediului, Agenția “Apele Moldovei”	Act normativ elaborat	Nu necesită acoperire financiară
		2.3. Elaborarea Regulamentului cu privire la digurile de protecție antiinundații din Republica Moldova	2013	Ministerul Mediului, Agenția “Apele Moldovei”	Act normativ elaborat	Nu necesită acoperire financiară
		2.4. Elaborarea Strategiei de dezvoltare a resurselor de apă ale Republicii Moldova (conform Hotărîrii Parlamentului nr.38-XV din 14 februarie 2003)	2013	Ministerul Mediului, Agenția “Apele Moldovei”	Strategie elaborată	1,5

1	2	3	4	5	6	7
3.	Asigurarea populației și a economiei naționale cu apă de calitate corespunzătoare cerințelor normative în vigoare	3.1. Modificarea Hotărârii Guvernului nr.747 din 3 noiembrie 1995 „Cu privire la modul de elaborare și aprobare a schemelor de utilizare în complex și protecție a apelor”	2013	Ministerul Mediului, Agenția “Apele Moldovei”	Act normativ elaborat	Nu necesită acoperire financiară
		3.2. Elaborarea metodologiei de calcul, aprobarea și aplicarea taxelor pentru prestarea serviciilor agenților economici la pomparea apei pentru irigare și evacuarea apei de pe terenurile desecate	2013	Ministerul Mediului, Agenția “Apele Moldovei”	Metodologie elaborată	Nu necesită acoperire financiară
4.	Sporirea randamentului producerii pe terenurile irigate la: culturile leguminoase - 35 t/ha; la fructe - 15 t/ha; la sfecla de zahăr - 32 t/ha; la viță de vie (soiuri de masă) - 12 t/ha și la vița de vie (soiuri tehnice) - 8 t/ha - prin menținerea nivelului minimal al umidității solului nu mai jos de cca 70%	Elaborarea Regulamentului privind exploatarea tehnică a sistemelor de irigare și desecare	2013	Ministerul Mediului, Agenția „Apele Moldovei”, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare	Proiect elaborat	Nu necesită acoperire financiară

1	2	3	4	5	6	7
5.	Crearea bazei de date a sistemului informațional al fondului apelor privind: patrimoniul hidrotehnic, utilizarea și evacuarea apei, irigarea și desecarea terenurilor, ceea ce va servi drept temei la luarea deciziilor	Modificarea Hotărârii Guvernului nr.626 din 18 august 1994 „Privind aprobarea Regulamentului Cadastrului de Stat al Apelor”	2014	Ministerul Mediului, Agenția „Apele Moldovei”	Act normativ elaborat	Nu necesită acoperire financiară
III. Cadrul organizatoric						
6.	Asigurarea populației și a economiei naționale cu apă de calitate corespunzătoare cerințelor normative în vigoare	6.1. Implementarea tehnologiilor avansate și a utilajului modern în scopul utilizării raționale a apei irigabile și determinarea calității apei în conformitate cu normele în vigoare	2020	Ministerul Mediului, Agenția „Apele Moldovei”, Academia de Științe a Moldovei	2 tehnologii implementate	0,8
		6.2. Elaborarea metodologiei de reducere a pierderilor de apă la etapele de transportare, distribuire și utilizare a resurselor de apă	2013	Ministerul Mediului, Agenția „Apele Moldovei”, Academia de Științe a Moldovei	Metodologie elaborată	0,6

1	2	3	4	5	6	7
7.	Asigurarea protecției împotriva inundației a 93 localități și a 95 mii ha de teren agricol	7.1. Elaborarea și implementarea Planului de gestionare a riscurilor de inundații: bazinul r. Nistru și bazinul r. Prut	2017	Ministerul Mediului, Agenția „Apele Moldovei”	93 localități protejate de inundații; 95 mii ha de teren protejate de inundații	5,5
		7.2. Implementarea planului de reparație a digurilor de protecție	2017	Ministerul Mediului, Agenția „Apele Moldovei”	376 km de diguri reparate	270
		7.3. Implementarea planului de curățare a canalelor de desecare	2017	Ministerul Mediului, Agenția „Apele Moldovei”	58,9 mii ha terenuri agricole desecate	64,3
8.	Majorarea suprafețelor de teren irigat până la 300 mii ha, atât din contul celor reabilitate, cât și al celor construite	8.1. Implementarea planului de construcție a sistemelor de irigare	2020	Ministerul Mediului, Agenția „Apele Moldovei”, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare	116 mii ha suprafața de teren irigat din sistemele noi construite	8520
		8.2. Implementarea planului de reabilitare a sistemelor de irigare	2020	Ministerul Mediului, Agenția „Apele Moldovei”, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare	121,6 mii ha suprafața de teren irigat din sistemele de irigare reabilitate	2470
		8.3. Acoperirea parțială a cheltuielilor pentru resursele energetice folosite la pomparea apei pentru irigare, în scopul stimulării aplicării irigației prin alocarea mijloacelor bugetare	2020	Ministerul Mediului, Agenția „Apele Moldovei”, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare	Mijloace financiare alocate pentru subvenționare	120

1	2	3	4	5	6	7
9.	Majorarea numărului de asociații ale utilizatorilor de apă pentru irigație, inclusiv prin consolidarea terenurilor agricole parcelate pînă la 32 unități	9.1. Acordarea asistenței la crearea asociațiilor utilizatorilor de apă pentru irigație	2020	Ministerul Mediului, Agenția „Apele Moldovei”, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare	32 asociații ale utilizatorilor de apă pentru irigație create	Nu necesită acoperire financiară
		9.2. Transmiterea managementului sistemelor de irigare centralizate asociațiilor utilizatorilor de apă pentru irigație după finalizarea lucrărilor de reabilitare	2020	Ministerul Mediului, Agenția „Apele Moldovei”, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare	32 sisteme de irigare transmise	Nu necesită acoperire financiară
		9.3. Acordarea asistenței consultative producătorilor agricoli care practică irigarea terenurilor	2020	Ministerul Mediului, Agenția „Apele Moldovei”	15 asistențe acordate (anual)	Nu necesită acoperire financiară
10.	Organizarea producerii la întreprinderile autohtone de profil a 8 blocuri-module pentru irigare	10.1. Crearea unui sistem experimental de irigare model, înzestrat cu utilaj și echipament modern, pe baza tehnologiilor avansate	2014	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Mediului, Agenția „Apele Moldovei”	Bloc experimental creat	1.0
		10.2. Crearea unui parc de echipamente pentru completarea sectoarelor care vor presta servicii de irigare producătorilor agricoli	2014	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Mediului, Agenția „Apele Moldovei”	Parc de echipamente creat	4

1	2	3	4	5	6	7
11.	Sporirea randamentului producerii pe terenurile irigate la: culturile leguminoase - 35 t/ha; fructe - 15 t/ha; sfecla de zahăr - 32 t/ha; viță de vie (soiuri de masă) - 12 t/ha și viță de vie (soiuri tehnice) - 8 t/ha, prin menținerea nivelului minimal al umidității solului nu mai jos de cca 70%	Implementare tehnologiilor avansate și a tehnicii de udare moderne pe terenurile irigate	2020	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Mediului, Agenția „Apele Moldovei”	Tehnologii implementate	0,4
12.	Crearea bazei de date a sistemului informațional al fondului apelor privind patrimoniul hidrotehnic, utilizarea și evacuarea apei, irigarea și desecarea terenurilor, ceea ce va servi drept temei la luarea deciziilor	12.1. Crearea sistemului informațional automatizat al fondului apelor 12.2. Modificarea Hotărârii Guvernului nr.626 din 18 august 1994 „Privind aprobarea Regulamentului Cadastrului de Stat al Apelor” 12.3. Fondarea și ținerea Registrului patrimoniului hidrotehnic după principiul sistemului informațional geografic	2014 2014 2014	Ministerul Mediului, Agenția „Apele Moldovei” Ministerul Mediului, Agenția „Apele Moldovei” Ministerul Mediului, Agenția „Apele Moldovei”	Sistem informațional creat Act normativ elaborat Registru creat	1,3 Nu necesită acoperire financiară 0,3

1	2	3	4	5	6	7
13.	Argumentarea tehnico-științifică a proceselor tehnologice în domeniul gospodăririi apelor prin elaborarea a 3 recomandări tehnologice și asigurarea ramurii cu specialiști de profil în număr de 140 persoane	13.1. Implementarea tehnologiilor cu consum redus de apă și energie științific argumentată și trecerea în registru a volumelor de apă captate, acumulate, utilizate și evacuate	2015	Ministerul Mediului, Agenția „Apele Moldovei”, Academia de Științe a Moldovei	3 tehnologiile implementate	Nu necesită acoperire financiară
		13.2. Elaborarea studiului privind modificarea regimului hidrologic al cursurilor de apă din limita bazinului hidrografic ca rezultat al influenței factorilor antropogeni	2015	Ministerul Mediului, Agenția „Apele Moldovei”, Academia de Științe a Moldovei	Studiu elaborat	3,5